

Міністерство охорони здоров'я України
Вищий державний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія»

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ
УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Матеріали
Всеукраїнської навчально-наукової конференції
з міжнародною участю
26 березня 2015 року*

м. Полтава – 2015

, УДК 378.001.1

Друкується за рішенням
Вченої ради ВДНЗУ «УМСА»
від 20 червня 2014 р., протокол №12

Конференція внесена до плану проведення міжнародних, всеукраїнських конгресів, форумів, науково-практичних конференцій та семінарів молодих учених і студентів Міністерства освіти і науки України на 2015 рік (№ 282).

Редакційна колегія:

проф.Ждан В.М.	– ректор академії, головний редактор
проф.Бобирьов В.М.	– перший проректор з науково-педагогічної роботи, відповідальний редактор
проф.Білаш С.М.	– начальник навчального відділу
доц.Лещенко Т.О.	– зав. кафедри українознавства та гуманітарної підготовки
доц.Беляєва О.М.	– зав. кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією
доц.Карпенко О.О.	– доцент кафедри дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань
доц.Саргош О.Д.	– доцент кафедри гігієни, екології та охорони праці в галузі
доц.Свінцицька Н.Л.	– доцент кафедри анатомії людини
доц.Чорна І.О.	– доцент кафедри загальної хірургії з доглядом за хворими
доц.Ярмола Т.І.	– доцент кафедри внутрішньої медицини № 2 з професійними хворобами
Нетудихата О.М.	– зав.навчально-методичного кабінету

вості дотримання санітарно-гігієнічних норм, а також сексуальної розбещеності, яка призводить до поширення заразних шкірних і венеричних хвороб.

Список використаної літератури

1. Андрущенко В. П. Теоретико-методологічні засади модернізації вищої освіти в Україні на рубежі століть (за матеріалами доповіді, виголошеної на засіданні загальних зборів АПН України 23 листопада 2000 р.) / В. П. Андрущенко // Вища освіта України. — 2001. — № 2. — С. 5 — 13.
2. Банчук М. В. Державне управління підготовкою кадрових ресурсів сімейної медицини / М. В. Банчук // Державне управління: удосконалення та розвиток. Український медичний часопис. — 2008. — № 5 (67) IX-X.
3. Білинська М. М. Розвиток інтелектуального та кадрового менеджменту в державному управлінні охороною здоров'я / М. М. Білинська, Т. П. Полченко. (Електронний ресурс). — Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej3/txts/GALUZEVE/09-BILINSKA-OPCHENKO.pdf>
4. Дудченко М. О. Шкірні та венеричні хвороби / М. О. Дудченко // Посібник для інтернів-дерматовенерологів, лікарів-інтернів та лікарів-курсантів фаху «Загальна практика - сімейна медицина», суміжних спеціалістів; за заг. ред. д. мед. н., проф. Дудченка М. О. — Полтава, 2006. — 232 с.
5. Кришок С. Державно-громадське управління освітою / С. Кришок // Суспільні реформи та становлення громадянського суспільства в Україні. матер. наук.-практ. конф.; за ред. В. І. Лугового, В. М. Князєва. — К.: Вид-во УАДУ, 2001. — Т. 3. — С. 350 — 353.
6. Наказ МОЗ України від 12.09.2008 р. № 522/51 «Про затвердження Концепції розвитку вищої медичної освіти в Україні».
7. Наказ МОЗ України 01.08.2011 р. № 454 «Про затвердження Концепції управління якістю медичної допомоги і галузі охорони здоров'я в Україні на період до 2020 року»
8. Подрушняк В. Б. Обґрунтування і розробка кваліфікаційних критеріїв у системі професійної підготовки і використання медичних кадрів в охороні здоров'я : автореф. дис. канд. мед. наук : 14.02.03 / Подрушняк В. Б. — К., 2002. — 20 с.
9. Роль управління кадровими ресурсами у покращенні результатів діяльності системи охорони здоров'я України / Посібник підготовлено в рамках проекту Європейського Союзу «Сприяння реформі вторинної медичної допомоги в Україні». — К., 2009. — 72 с.
10. Чернищенко Т. І. Державне управління освітою фахівців охорони здоров'я в умовах перебудови галузі в Україні : автореф. дис. канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / Чернищенко Т. І. — К., 2003. — 20 с.

СТУДЕНТСЬКА НАУКА — ВАЖЛИВІСТЬ ПЕРШИХ КРОКІВ

Весніна Л.Е., Соколенко В.М., Юдіна К.Є., Міщенко І.В.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Розглянута проблема організації науково-дослідної та інноваційної роботи студентів. Автори доходять висновку, що цей вид діяльності є одним із головних аспектів формування особистості фахівця високої кваліфікації та потужним засобом селективного відбору кадрів для підготовки молодих учених і збереження наукових шкіл.

Ключові слова: науково-дослідна робота, студентський гурток.

Розвиток світової та вітчизняної професійної вищої освіти потребує постійного вдосконалення науково-теоретичної та практичної підготовки майбутніх фахівців. Якісна фахова освіта, особливо медична, передбачає у випускника не тільки наявність фундаментальних спеціальних знань, а й уміння їх з успіхом використовувати на практиці.

Сучасне суспільство ставить досить жорсткі вимоги до фундаментальних освітніх потреб формування особистості майбутнього лікаря. Молода людина повинна бути здатна до постійного саморозвитку і самовдосконалення, мати високий інтелектуальний та творчий потенціал, не лише використовувати знання, а й продукувати їх, бо наш час — це час виходу на арену свідомої творчості. Прогресивний розвиток суспільства, забезпечення всебічного реформування держави безпосередньо залежать від діяльності соціально-активних особистостей. Тому одним із пріоритетних завдань вищої школи є створення передумов для формування індивідуального світогляду й інтелектуальної мобільності студентів.

Сучасний молодий фахівець повинен бути гармонійно розвиненою особистістю, яка має можливість максимально реалізувати свій творчий та інтелектуальний потенціал. Важливим інструментом формування саме такої особистості стає участь студента у науковій роботі.

Науково-дослідна й інноваційна робота студентів визнаються одними з головних аспектів формування особистості фахівця високої кваліфікації та майбутнього вченого, слугують потужним засобом селективного відбору кадрів для підготовки молодих учених і збереження наукових шкіл.

В Українській медичній стоматологічній академії велика увага приділяється залученню до науково-дослідної і науково-практичної роботи обдарованої студентської молоді.

Науково-дослідна робота (НДР) є невід'ємною частиною діяльності академії та проводиться науково-педагогічними працівниками кафедр відповідно до їх спеціалізації. НДР студентів організовується в рамках Студентського наукового товариства в студентських наукових гуртках на теоретичних і клінічних кафедрах.

Загалом робота зі студентами-гуртківцями — це важлива частина роботи викладача, в процесі якої реалізуються закріплення студентами теоретичних знань, удосконалення практичних навичок і формування клінічного мислення [3], як, наприклад, це відбувається на кафедрі фізіології.

Фізіологія належить до базових фундаментальних дисциплін, що вивчаються у вищих медичних

навчальних закладах III — IV рівнів акредитації, і становить важливу ланку у формуванні професійних знань і вмінь.

Слід зазначити, що підняття статусу фундаментальної підготовки майбутнього лікаря є ключовою тенденцією сучасної освіти, оскільки фундаментальна складова в поєднанні з фаховою підготовкою здатна забезпечити високу професійну мобільність і впевненість випускника в завтрашньому дні. Значним чином цьому сприяє залучення талановитих та ініціативних студентів до участі в НДР, їх усебічна підтримка.

Участь у роботі студентського наукового гуртка — перший крок у становленні й розвитку майбутнього фахівця. Водночас, відповідь на питання — чому студенти йдуть у науковий гурток — часто неоднозначна. Адже не секрет, що певну частину студентів цікавлять додаткові бали поточної успішності та можливість «засвітитись», виступаючи з доповіддю на студентській науковій конференції. Утім, для деяких студентів науковий гурток — це не лише можливість поглиблення знань з обраної дисципліни, а й шанс знайти свою майбутню наукову стежину.

Робота зі студентами на кафедрі фізіології в межах наукового студентського гуртка сприяє всебічному розвитку обдарованих студентів, реалізації їхніх творчих здібностей та активізації науково-дослідної роботи.

Робота викладача в цьому напрямі стимулює творче самовдосконалення студентської молоді. Перед студентом-початківцем неодмінно постає низка питань: як розпочинати наукову діяльність, планувати і виконувати експериментальні наукові дослідження, як оформляти результати досліджень у вигляді наукової роботи, як працювати з науковою літературою.

Саме на ці питання і має дати відповідь студентський науковий гурток. Досвід спілкування між викладачем і студентом у рамках наукового гуртка надихає як студентів, так і викладачів, особливо з огляду на те, що керівником студентського наукового гуртка призначають зазвичай молодого викладача. Така взаємодія стимулює і студента, і викладача, змушує їх постійно самовдосконалюватись та є важливим кроком для формування наступного творчого покоління молодих науковців і практиків. Для викладачів зі стажем така співпраця — це можливість передати свій науковий досвід і знання, здобути за довгі роки професійної діяльності, юним колегам, які в майбутньому стануть висококваліфікованими фахівцями.

Робота в науковому гуртку це передусім робота самостійна, коли студенти виконують під контролем досвідченого викладача окремий фрагмент дослідження, отримуючи при цьому незвичні для себе, але вкрай корисні навички. Які ж навички надає майбутньому спеціалісту участь у роботі студентського наукового товариства? Перш за все — це навички самостійного проведення експерименту, роботи з науковою літературою, вміння виконувати літературний пошук, формування здатності до аналізу й узагальнення матеріалу, можливість критичного осмислення даних літератури, вільного викладення своїх думок і як результат — розвиток наукового мислення. Дуже важливим моментом є формування вищого рівня соціальної адаптації, вміння триматися на публіці, володіти увагою аудиторії в студентів, які під час навчання працювали в студентських наукових гуртках [2].

З формуванням міцного фундаменту наукового світогляду створюється сучасний стиль молодого науковця, студентський гурток стає першим кроком до вершин серйозної науки. Досить часто студенти стають активними помічниками в науковій роботі співробітників кафедри, а розпочаті в студентські роки дослідження стають фрагментом майбутньої дисертаційної роботи.

Важливим етапом для майбутнього науковця стає щорічна підсумкова студентська наукова конференція, яка спрямована на пошук і підтримку обдарованої студентської молоді й активізацію науково-дослідної роботи студентів. На підставі виконаних досліджень проводиться підготовка матеріалів до публікації в збірнику наукових праць, гуртківці цілеспрямовано готуються до виступів. Дуже часто результати досліджень вони доповідають на конференціях національного і міжнародного рівнів.

Водночас студентська наука є чітким відображенням проблем, які супроводжують науково-дослідну роботу в медичних навчальних закладах у цілому [1], і становлять одну з найважливіших загальноукраїнських проблем вищої освіти [4]. Так, відсутність належного фінансування значним чином звужує можливості та привабливість, а інколи зводить нанівець студентську наукову діяльність. Слід зазначити, що реалізація державної політики в галузі науково-дослідної діяльності та завдань формування наукової спільноти України в поєднанні з державними стандартами вищої освіти передусім повинні бути зорієнтовані на специфіку медичної галузі України.

Науково-дослідна робота студентів має потужний потенціал, який за вдалого використання може стати поштовхом до всієї майбутньої діяльності. Використовуючи студентські роки цілеспрямовано і продуктивно, студенти не тільки систематично підвищують професійну майстерність, якість навчання, вдосконалюють новітні навички проведення наукових досліджень, а й формують наукове мислення, що беззаперечно сприяє становленню майбутніх науковців та забезпечує значно вищий рівень професійної підготовки.

Список використаної літератури

1. Весніна Л. Е. Між двох реформ – сучасний стан медичної науки (роль науково-дослідних підрозділів в роботі вищих навчальних закладів) / Л. Е. Весніна, І. П. Кайдашев // Вісник проблем біології і медицини. — 2014. — Вип. 3. — Т. 1 (110). — С. 42 — 46.
2. Іваницький І. О. Студентське наукове товариство, як фундамент наукового світогляду студента / І. О. Іваницький, Н. В. Гасюк // Світ медицини та біології. — 2011. — № 4. — С. 155 — 157.
3. Мерзлякова Н. С. Професійна мобільність студента університета в контексті полікультурного образования / Н. С. Мерзлякова // Вестник Башкирского университета. — 2009. — № 3. — С. 1007 — 1010.
4. Осійчук М. С. Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток вищої медичної освіти / М. С. Осійчук // Матеріали X ювіл. Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю «Кредитно-модульна система організації навчального процесу у Вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України на новому етапі», 18-19 квіт. 2013 року. — Тернопіль. — С. 6 — 10.

ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЯ ОБУЧЕНИЯ РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ИНОСТРАННОМУ

Владимирова В.И., Савицкая Т.В., Орлов А.П.

ВГУЗ Украины «Украинская медицинская стоматологическая академия»

Статья посвящена учету индивидуально-психологических и личностных особенностей иностранных студентов при обучении русскому языку как иностранному в высшем учебном заведении.

The article is dedicated to the description of individual-psychological and personality peculiarities of school children as one of the main didactic principles in teaching Russian as a foreign language.

Ключевые слова: иностранный язык, обучение, индивидуальный подход.

Key words: foreign language, teaching, individual approach.

Вопросам дифференцированного и индивидуального подходов в обучении русскому языку как иностранному уделяется большое внимание как за рубежом, так и в нашей стране. Это объясняется тем, что «... без учёта индивидуальных особенностей обучаемого невозможно подлинное развивающее обучение, а оно является одной из целей нашего предмета в высшей школе, который вносит свою лепту в воспитание активной, всесторонне развитой личности, что является стратегией обучения»¹.

Обучение русскому языку как иностранному в большей степени, чем какому-либо предмету, требует индивидуального подхода, т. к. «... при обучении иностранному языку индивидуален не только сам процесс овладения, но и объект усвоения – речь человека, как способ выражения мысли средствами языка»¹. В результате проведенной в этой области работы общепризнанным является необходимость обучения иностранным языкам на основе учёта индивидуально-психологических особенностей студентов и дифференцированного подхода к формулировке целей обучения, отбору содержания обучения, к его методической организации, выбору методов и приёмов, педагогической технологии обучения, формированию навыков и умений обучаемых по видам речевой деятельности, методике контроля сформированности навыков и умений студентов.

Вместе с тем ряд вопросов дифференцированного и индивидуального подходов в обучении русскому языку как иностранному остаются по сей день спорным и недостаточно разработанным. К ним можно отнести неупорядоченность терминологии, связанной с дифференцированным и индивидуальным подходами, отсутствие классификации индивидуализированных мер – заданий, соотносимых с типологией обучаемых, определение оптимального соотношения между индивидуальными особенностями и спецификой компонентов объекта обучения иностранному языку, выявление потенциальных возможностей студентов к обучению и создание педагогических условий для развития психических аспектов личности на занятиях русского языка как иностранного и др.

В данной работе предлагается описание опыта реализации индивидуального подхода на уровне цели обучения иностранному языку (например, русскому языку как иностранному).

Под индивидуализацией обучения понимается организация учебного процесса с учетом индивидуально-психологических ралли-чип (особенностей) студентов. Индивидуализация обучения направлена на преодоление несоответствия между уровнем учебной деятельности, который задается программой, и реальными возможностями каждого студента². Средствами индивидуализации обучения могут выступать индивидуальные и групповые задания, подбор, распределение учебно-речевых ситуаций, коммуникативных задач и др. Однако, как показывает цитированное выше определение, в нём не предусмотрен ещё один аспект, без учёта которого не представляется возможным оптимальная индивидуализация обучения. Это – учёт свойств личности студента, которые играют важную роль в успеваемости студентов по предмету, а также в развитии психических аспектов личности обучаемых на занятиях русского языка как иностранного. На основе проведенного анализа соответствующей литературы, а также опыта работы можно сделать вывод о том, что принцип индивидуального подхода (индивидуализации обучения) является методическим принципом и по своей сущности он является